

Sporazum

između Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu Saveta Evrope o tehničkim aranžmanima u vezi sa Evropskom konvencijom o sprečavanju mučenja i nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja

(23. avgust 2004)

Misija privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu ("UNMIK") i Savet Evrope, u daljem tekstu "Strane",

Pozivajući se na Evropsku konvenciju o sprečavanju mučenja i nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja ("Konvencija") od 26. novembra 1987. godine,

Primećujući da je Konvenciju ratifikovalo 45 država, uključujući i Srbiju i Crnu Goru,

Uzimajući u obzir Rezoluciju Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 (1999) od 10. juna 1999. godine, koja prepoznajući suverenitet i teritorijalni integritet Savezne republike Jugoslavije (sada Srbije i Crne Gore) uvodi vlast UNMIK-a kao međunarodnog civilnog prisustva u cilju obavljanja privremene uprave na Kosovu,

Uzimajući u obzir Uredbu UNMIK-a br. 2001/9 od 15. maja 2001. godine o Ustavnom okviru za privremenu samoupravu na Kosovu, koji propisuje odgovornosti Privremenih institucija samouprave,

Imajući u vidu odluku koju je 30. juna 2004. godine usvojio Komitet ministara Saveta Evrope,

Naglašavajući da ovaj Sporazum ne čini da UNMIK postane Strana u Konvenciji i da ne prejudicira budući status Kosova koji će biti utvrđen u skladu sa Rezolucijom 1244 (1999) Saveta bezbednosti,

U svetlu promovisanja tehničke saradnje između Strana i olakšavanja funkcija Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja i nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja ("Komitet"), uključujući obezbeđivanje pristupa bilo kom mestu na Kosovu na kojem se nalaze lica koja je UNMIK lišio slobode,

Sporazumeli su se o sledećem:

Član 1. Posete Komiteta Kosovu

1.1 Komitet će u vidu poseta ispitivati postupanje prema licima koja su lišena slobode na Kosovu u cilju poboljšanja i, ako je potrebno, zaštite tih lica od mučenja i od nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja.

1.2 UNMIK će dozvoljavati posete, u skladu sa ovim Sporazumom, bilo kom mestu na Kosovu na kojem se nalaze lica koja je UNMIK korišćenjem svojih ovlašćenja lišio slobode.

1.3 Komitet neće posećivati mesta koja predstavnici ili delegati Protecting Powers-a ili Međunarodnog komiteta Crvenog krsta redovno posećuju na osnovu Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949. godine i njenih Dodatnih protokola od 8. juna 1977. godine.

Član 2. Saradnja

U sprovođenju ovog Sporazuma, Komitet i UNMIK će međusobno saradivati.

Član 3.
Organizacija poseta Komiteta

3.1 Komitet će organizovati posete mestima iz Člana 1.2. Osim periodičnih poseta, Komitet može da organizuje i takve druge posete za koje smatra da to zahtevaju okolnosti.

3.2 Prema opštem pravilu, posete će obavljati najmanje dva člana Komiteta. Komitet može, ako to smatra potrebnim, da koristi pomoć eksperata i prevodilaca.

Član 4.
Obaveštavanje i modaliteti poseta

4.1 Komitet mora da obavesti UNMIK o svojoj nameri da obavi posetu i prosledi kopiju obaveštenja predsedavajućem Komiteta Ministara Saveta Evrope. Posle dostavljanja takvog obaveštenja, Komitet može u bilo koje vreme da poseti bilo koje mesto iz Člana 1.2.

4.2 UNMIK će Komitetu u cilju obavljanja njegovog zadatka obezbediti sledeće:

- (a) ulazak na Kosovo i pravo na putovanje bez ograničenja;
- (b) potpune informacije o mestima na kojima se nalaze lica koja je UNMIK korišćenjem svojih ovlašćenja lišio slobode;
- (c) neograničen pristup bilo kom mestu na kojem se nalaze lica koja je UNMIK korišćenjem svojih ovlašćenja lišio slobode, uključujući pravo na kretanje unutar takvih mesta bez ograničenja;
- (d) ostale informacije koje UNMIK ima na raspolaganju, a koje su potrebne Komitetu za obavljanje njegovog zadatka. Pri traženju takvih informacija, Komitet mora da se pridržava važećih zakonskih pravila i profesionalne etike.

4.3 Komitet može privatno da razgovara sa licima lišenim slobode.

4.4 Komitet može slobodno da komunicira sa bilo kojim licem za koje veruje da može da pruži relevantne informacije.

4.5 Ako je potrebno, Komitet može odmah da saopšti zapažanja nadležnim organima UNMIK-a.

Član 5.
Predstavke protiv poseta

5.1 U izuzetnim okolnostima, UNMIK može da uputi predstavku Komitetu protiv posete, u vreme ili mestu koje je predložio Komitet. Takve predstavke mogu da budu upućene samo na osnovu razloga bezbednosti na Kosovu, javne bezbednosti, ozbiljnih nereda na mestima na kojima se nalaze lica lišena slobode, medicinskog stanja lica ili zbog toga što je u toku hitan postupak ispitivanja u vezi sa teškim krivičnim delom.

5.2 Posle upućivanja takve predstavke Komitet i UNMIK odmah stupaju u konsultacije u cilju razjašnjavanja situacije i dolaženja do sporazuma oko aranžmana koji će omogućiti Komitetu da ekspeditivno obavlja svoje funkcije. Takvi aranžmani mogu da uključuju prebacivanje na drugo mesto bilo kog lica čiju je posetu Komitet predložio. Dok ne dođe do posete, UNMIK dostavlja informacije Komitetu o bilo kom dotičnom licu.

Član 6.
Izveštaji o posetama

6.1 Posle svake posete Komitet pravi izveštaj o činjenicama koje su utvrđene u toku posete, uzimajući u obzir bilo koja zapažanja koja može da dostavi UNMIK. Komitet dostavlja UNMIK-u svoj izveštaj koji sadrži bilo koje preporuke koje on smatra potrebnim, i prosleđuje kopiju izveštaja predsedavajućem Komitetu ministara Saveta Evrope. Komitet može da se konsultuje sa UNMIK-om u smislu sugerisanja, ako je potrebno, poboljšanja u zaštiti lica lišenih slobode.

6.2 Ako UNMIK ne saraduje ili odbije da poboljša situaciju u pogledu preporuka Komiteta, Komitet može da odluči, pošto je UNMIK-u pružena mogućnost da iznese svoje viđenje, dvotrećinskom većinom glasova svojih članova, da da javnu izjavu o toj stvari.

Član 7.
Poverljivost

- 7.1 Informacije koje je prikupio Komitet u vezi sa posetom, njegov izveštaj i konsultacije sa UNMIK-om su poverljive prirode.
- 7.2 Komitet objavljuje svoj izveštaj, zajedno sa bilo kojim komentarom UNMIK-a, uvek kada to zahteva UNMIK.
- 7.3 Ipak, nijedan lični podatak ne sme da bude objavljen bez izričite saglasnosti dotičnog lica.

Član 8.
Eksperti i druga lica koja pomažu Komitetu

- 8.1 Imena lica koja pomažu Komitetu moraju da budu naznačena u obaveštenju iz Člana 4.1.
- 8.2 Eksperti postupaju prema uputstvima i pod ovlašćenjima Komiteta. Oni moraju da imaju konkretno znanje i iskustvo u oblastima koje pokriva ovaj Sporazum i obavezuju ih iste obaveze nezavisnosti, nepristrasnosti i raspoloživosti, kao i članove Komiteta.
- 8.3 UNMIK može izuzetno da objavi da ekspert ili drugo lice koje pomaže Komitetu ne može da učestvuje u poseti mestu na kojem se nalaze lica koja je UNMIK lišio slobode korišćenjem svojih ovlašćenja.

Član 9.
Imenovanje organa nadležnih za održavanje kontakta

UNMIK će obavestiti Komitet o nazivu i adresi organa koji je nadležan da prima obaveštenja, kao i o imenu i adresi bilo kog službenika za vezu koji može da bude imenovan.

Član 10.
Privilegije i imuniteti

Komitet, njegovi članovi i eksperti iz Članova 3.2 i 8. uživaju privilegije i imunitete koji su izneti u Prilogu ovom Sporazumu.

Član 11.
Izmene i dopune

Ovaj Sporazum može da bude izmenjen i dopunjen samo pisanim dogovorom Strana.

Član 12.
Rešavanje sporova

Bilo koji spor ili neslaganje u vezi sa tumačenjem ili sprovođenjem ovog Sporazuma biće rešen prijateljski, putem saradnje između Komiteta i UNMIK-a, i ako je potrebno, pregovorima u najboljoj nameri između Strana..

Član 13.
Stupanje na snagu

Ovaj Sporazum stupa na snagu pošto ga potpišu propisno ovlašćeni predstavnici Strana i ostaje na snazi sve vreme trajanja mandata UNMIK-a kao privremene uprave na Kosovu pod vlašću Ujedinjenih nacija, osim ako je prekinut u skladu sa Članom 14.

Član 14.
Prekid

Bilo koja od Strana može u bilo koje vreme da prekine ovaj Sporazum tako što drugoj Strani o tome upućuje obaveštenje. Prekid stupa na snagu prvog dana u mesecu koji sledi po isteku period od dvanaest meseci od datuma prijema obaveštenja, osim ako se Strane drugačije dogovore u pisanom obliku.

DA BI TO POSVEDOČILI, dole potpisani, koji su potpuno ovlašćeni za to, su u ime Strana potpisali ovaj Sporazum.

Urađeno u Prištini 23. avgusta 2004. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je tekst na engleskom jeziku autentičan, u dva primerka, od kojih će jedan biti dostavljen arhivi Saveta Evrope, a drugi predat UNMIK-u.

ZA MISIJU PRIVREMENE
UPRAVE UJEDINJENIH NACIJA
NA KOSOVOU

ZA SAVET EVROPE

Specijalni predstavnik Generalnog sekretara

Generalni sekretar

* * *

Prilog: Privilegije i imuniteti
Prilog Sporazumu: Privilegije i imuniteti

1. Za potrebe ovog Priloga, smatraće se da pozivanje na članove Komiteta obuhvata pozivanja na eksperte pomenute u Članovima 3, stav 2 i 8. ovog Sporazuma.
2. Članovi Komiteta će pri ispunjavanju svojih funkcija i u toku putovanja za potrebe obavljanja svojih funkcija, uživati sledeće privilegije i imunitete:
 - (a) imunitet od hapšenja ili pritvaranja i od zaplene ličnih stvari, a u vezi sa izgovorenim ili napisanim rečima i svim postupcima koje oni izvrše pri obavljanju službene dužnosti, imunitet od pravnog procesa bilo koje vrste;
 - (b) izuzeće od bilo kakvog ograničenja slobode kretanja na Kosovu, ulaska na Kosovo i izlaska sa njega, i od pratećih zahteva za registracijom na Kosovu.
3. U toku putovanja preduzetog u cilju obavljanja njihovih funkcija, UNMIK će članovima Komiteta, kada se radi o pitanjima carinske i devizne kontrole, staviti na raspolaganje iste uslove kao i za predstavnike stranih vlada koji se nalaze na privremenoj službi na Kosovu.
4. Dokumenti i papiri Komiteta, u meri u kojoj se odnose na rad Komiteta, su nepovredivi. Službena korespondencija i druga zvanična komunikacija Komiteta ne sme da bude zadržana niti da bude predmet cenzure.
5. Da bi se članovima Komiteta obezbedila potpuna sloboda govora i potpuna nezavisnost u obavljanju njihovih dužnosti, imunitet od pravnog postupka u vezi sa izgovorenim ili napisanim rečima i svim postupcima koje su oni učinili pri izvršavanju svojih dužnosti, važiće i dalje, iako osoba o kojoj se radi nije više angažovana na obavljanju tih dužnosti.
6. Privilegije i imuniteti se dodeljuju članovima Komiteta ne za ličnu korist samih pojedinaca, već u cilju obezbeđivanja da oni nezavisno obavljaju svoje funkcije. Sam Komitet je nadležan za oduzimanje imuniteta svojim članovima. On ne samo da ima pravo, već i obavezu da oduzme imunitet nekom od svojih članova u bilo kom slučaju, kada bi prema mišljenju Komiteta, imunitet ometao sprovođenje pravde, i onda kada može da bude oduzet bez prejudiciranja svrhe zbog koje je imunitet dodeljen.